

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2007-2008

13 FEBRUARI 2008

Wetsontwerp houdende instemming met volgende Internationale Akten :

— **Aanvullende Overeenkomst nr. 5 bij de Overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, en Bijlage; en**

— **Wijziging nr. 1 in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, gedaan te Parijs op 21 juni 2001**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	6
Wijziging nr. 1 in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 tussen de regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde	7
Voorontwerp van wet houdende instemming met de Aanvullende Overeenkomst nr. 5 bij de Overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde	17
Advies van de Raad van State	18

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2007-2008

13 FÉVRIER 2008

Projet de loi portant assentiment aux Actes internationaux suivants :

— **Avenant n° 5 à l'Accord entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, et Annexe; et**

— **Amendement n° 1 à l'Avenant n° 4 entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, faits à Paris le 21 juin 2001**

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	6
Amendement n° 1 à l'Avenant n° 4 entre le gouvernement de la République française et le gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la Terre	7
Avant-projet de loi portant assentiment à l'Avenant n° 5 à l'Accord entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre	17
Avis du Conseil d'État	18

MEMORIE VAN TOELICHTING

De minister van Wetenschappelijk Onderzoek heeft op 21 juni 2001 in Parijs de Aanvullende Overeenkomst nr. 5 ondertekend alsook de Wijziging nr. 1 in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 bij de Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde (SPOT).

Retroacta

SPOT

De Franse regering beslist in 1978 een programma op te zetten voor de ontwikkeling van een aard-observatiesatelliet voor vreedzame doeleinden (SPOT) en wijst het « *Centre national d'études spatiales* » (CNES) als opdrachtgever ervan aan.

Dat in samenwerking met België en Zweden uitgevoerde programma heeft als doel toepassingen te ontwikkelen op het gebied van de hogeresolutiebeelden. Dat systeem bestaat enerzijds uit grondinstallaties waarmee beelden worden gecontroleerd, geprogrammeerd en geproduceerd en anderzijds uit satellietssystemen die specifieke nuttige ladingen vervoeren.

Frankrijk en België tekenen op 20 juni 1979 een bilaterale overeenkomst, die later met vijf aanvullende overeenkomsten wordt vervolledigd en gewijzigd.

De aanvullende overeenkomsten nrs. 1 tot 4 hebben betrekking op de ontwikkeling van de satellieten SPOT 1, SPOT 2, SPOT 3, SPOT 4, SPOT 5 en het instrument Vegetatie 1.

De satelliet SPOT 5 wordt ontwikkeld met het CNES als opdrachtgever, in het algemeen kader van de Gouvenementele Overeenkomst van 1979 en meer in het bijzonder van de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 bij die Overeenkomst, ondertekend op 9 januari 1996. In die Aanvullende Overeenkomst nr. 4 betreffende de Belgische deelname aan SPOT 5 wordt gepreciseerd dat België moet bijdragen in de lancingskosten naar rata van zijn bijdrage in de ontwikkeling van het programma (4% van de totale kosten), onder voorbehoud van de goedkeuring door de Ministerraad (1).

In 1995 was het immers nog niet mogelijk de kosten voor de lancering precies te becijferen. Om die reden werd in 2000 de overeenstemmende begrotingsaanvraag uitgesteld.

(1) Die goedkeuring kwam er op 25 oktober 2000.

EXPOSÉ DES MOTIFS

Le 21 juin 2001, le ministre de la Recherche scientifique a signé à Paris l'Avenant n° 5 ainsi que l'Amendement n° 1 à l'Avenant n° 4 à l'Accord entre le gouvernement de la République française et le gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre (SPOT).

Rétroactes

SPOT

En 1978, le gouvernement français décide de lancer un programme de développement d'un satellite d'observation de la Terre à des fins pacifiques (SPOT) et en confie la maîtrise d'œuvre au Centre national d'études spatiales (CNES).

Réalisé en coopération avec la Belgique et la Suède, ce programme se fixe comme objectif le développement des applications de l'imagerie à haute résolution. Ce système est constitué d'infrastructures terrestres de contrôle, de programmation et de production d'images, d'une part et de systèmes spatiaux satellitaires emportant des charges utiles spécifiques, d'autre part.

Un accord bilatéral est signé le 20 juin 1979 entre la France et la Belgique. Cet accord sera ensuite complété et amendé par cinq avenants.

Les avenants n°s 1 à 4 sont relatifs au développement des satellites SPOT 1, SPOT 2, SPOT 3, SPOT 4, SPOT 5 et de l'instrument Vegetation 1.

Le satellite SPOT 5 est développé sous maîtrise d'œuvre du CNES, dans le cadre général de l'Accord gouvernemental de 1979 et plus particulièrement de l'Avenant n° 4 à cet accord, signé le 9 janvier 1996. Cet Avenant n° 4 relatif à la participation belge à SPOT 5 précise que la Belgique est redevable d'une contribution aux coûts de lancement proportionnelle à sa participation au développement du programme (4% du coût total), sous réserve d'approbation du Conseil des ministres (1).

En 1995, il n'était en effet pas encore possible de chiffrer avec précision les coûts afférents au lancement. C'est pourquoi la demande de budget correspondante a été postposée en 2000.

(1) Cette approbation a été donnée le 25 octobre 2000.

Om de Belgische bijdrage in de lancering van SPOT 5 juridisch te dekken, werd een wijziging aangebracht in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 (Wijziging nr. 1). De bepalingen van de Overeenkomst en van de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 blijven *mutatis mutandis* van toepassing voor zover zij niet worden vervangen of gewijzigd door de bepalingen van Wijziging nr. 1.

Vegetatie

België, Zweden en Frankrijk hebben bovendien een trilaterale overeenkomst ondertekend op 21 december 1999 (1). Dat programma met betrekking tot het instrument Vegetatie 2 voor de satelliet SPOT 5 omvat de ontwikkeling van een nuttige lading voor de follow-up van de natuurlijke en bebouwde continentale ecosystemen. Voor de uitvoering van Vegetatie 2 diende een nieuwe aanvullende overeenkomst worden gesloten, te weten de Aanvullende Overeenkomst nr. 5 (2).

De Trilaterale overeenkomst legt de algemene richtlijnen vast betreffende de ontwikkeling en de exploitatie van Vegetatie 2, die eigenlijk enkel in het verlengde liggen van het programmakader van Vegetatie 1, te weten de rol van de partijen, het directiecomité, de besluitvorming, de exploitatiewijze, ...

De satelliet SPOT 5, met aan boord het instrument Vegetatie 2, werd op 5 april 2002 gelanceerd.

Commentaar op de bepalingen

1. Aanvullende Overeenkomst nr. 5

De Aanvullende Overeenkomst nr. 5 bij de Overeenkomst «SPOT» heeft als doel samen het instrument aan boord «Vegetatie 2» te ontwikkelen. Belgische bedrijven en onderzoekcentra als ETCA, Spacebel, Alcatel Bell, VITO, Trasys en het *Centre spatial de Liège* hebben meegewerkt aan die ontwikkeling.

In het algemene samenwerkingskader betreffende de satellieten en instrumenten «SPOT» en «Vegetatie», beschikt België bovendien over de programmeringsrechten van de satelliet, naar rata van zijn bijdrage, alsook over een toegang tot de producten tegen marginale kostprijs voor zijn dienstverlenende behoeften.

(1) Die overeenkomst volgde op het samenwerkingsakkoord dat het CNES, de Europese Gemeenschap, de Italiaanse ruimtevaartorganisatie (ASI), de DWTC en het Zweedse ruimteagentschap (SNSB) op 25 mei 1994 hebben ondertekend met betrekking tot de ontwikkeling, de lancering en de exploitatie van het instrument Vegetatie 1 aan boord van SPOT 4.

(2) De Ministerraad heeft die Aanvullende Overeenkomst op 1 december 2000 goedgekeurd.

Pour couvrir juridiquement la participation belge au lancement de SPOT 5, un amendement à l'Avenant 4 été mis en place (Amendement n° 1). Les dispositions de l'Accord et de l'Avenant n° 4 restent d'application *mutatis mutandis* dans la mesure où elles ne sont pas remplacées ou modifiées par les dispositions de l'Amendement n° 1.

Végétation

La Belgique, la Suède et la France ont en outre signé un accord tripartite le 21 décembre 1999 (1). Ce programme, portant sur l'instrument Vegetation 2 pour le satellite SPOT 5, consiste dans le développement d'une charge utile destinée à assurer le suivi des écosystèmes continentaux naturels et cultivés. La réalisation de Vegetation 2 a nécessité la conclusion d'un nouvel avenant : l'Avenant n° 5 (2).

L'Accord tripartite établit les lignes directrices générales, relatives au développement et à l'exploitation de Vegetation 2, qui ne sont que la prolongation du cadre programmatique de Vegetation 1 : rôle des parties, comité de direction, mode de décision, mode d'exploitation, ...

Le satellite SPOT 5, emportant l'instrument Vegetation 2, a été lancé le 5 avril 2002.

Commentaires des dispositions

1. Avenant n° 5

L'Avenant n° 5 à l'Accord «SPOT» a pour objet le développement en coopération de l'instrument embarqué «Vegetation 2». Des industries et centres de recherche belges, tels que ETCA, Spacebel, Alcatel Bell, VITO, Trasys et le Centre spatial de Liège, ont participé à ce développement.

En outre, dans le cadre général de la coopération relative aux satellites et instruments «SPOT» et «Vegetation», la Belgique bénéficie de droits de programmation du satellite, à concurrence de sa participation, ainsi que d'un accès aux produits à un coût marginal pour ses besoins de service public.

(1) Cet accord faisait lui-même suite à l'accord de coopération signé le 25 mai 1994 par le CNES, la Communauté européenne, l'Agence spatiale italienne (ASI), les SSTC et l'Agence spatiale suédoise (SNSB), relatif au développement, au lancement et à l'exploitation de l'instrument Vegetation 1 à bord de SPOT 4.

(2) Cet Avenant a reçu l'approbation du Conseil des ministres le 1er décembre 2000.

In de bepalingen van de Aanvullende Overeenkomst staat met name dat de Overeenkomst en de voorgaande Aanvullende Overeenkomsten erbij van toepassing blijven voor zover er niet van wordt afgeweken door deze Aanvullende Overeenkomst (art. 1). De aangewezen organen voor de uitvoering van de bepalingen van de Aanvullende Overeenkomst zijn, voor de Franse regering, het CNES en voor de Belgische regering, de DWTC (thans de «POD Wetenschapsbeleid»).

De Aanvullende Overeenkomst legt de Belgische bijdrage in het programma Vegetatie 2 (nuttige lading en bijbehorende grondinstallatie) vast op 2 478 935 euro (100 miljoen Belgische franken) tegen de economische voorwaarden van juni 1997 (1). Dat bedrag werd in 1998 en 2001 vereffend.

Van haar kant verbindt de Franse regering zich ertoe, via het CNES, te fungeren als opdrachtgever voor de ontwikkeling en de lancering in het kader van de financiering en de vastgelegde specificaties. Het CNES verbindt zich er bovendien toe de exclusieve exploitatie (verwerking, archivering en distributie van de gegevens) toe te vertrouwen aan het CTIV dat in België is gevestigd, zoals dat het geval was voor het instrument Vegetatie 1.

2. *Wijziging nr. 1 in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4*

Het doel van deze Wijziging is het bedrag en het betalingsschema vast te leggen van de bijdrage van de Belgische regering in de kosten voor het lanceren en het in een baan brengen van SPOT 5. Zoals overeengekomen heeft die financiële verbintenis betrekking op een bedrag van 4 809 134 euro (194 miljoen Belgische franken) tegen de lopende economische voorwaarden. Dat bedrag stemt overeen met de Belgische bijdrage in het ontwikkelingsprogramma SPOT 5 (4 %). Het bedrag wordt gestort over twee jaren, te weten 2000 (4 miljoen euro) en 2001 (803 175 euro).

Algemene opmerking

Overeenkomstig de gevolgde procedure voor de aanvullende overeenkomsten 1 tot 4 en op grond van de beslissing van de Interministeriële groep «Gemeengde verdragen», is de exclusieve federale bevoegdheid in aanmerking genomen krachtens artikel 6bis, § 2, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

(1) Dat bedrag werd verhoogd met zowat 1 miljoen euro in overeenstemming met de prijsherzieningen en de technische risico's, conform de Overeenkomst.

Les dispositions de l'Avenant prévoient notamment que l'Accord et ses précédents avenants restent d'application dans la mesure où il n'y est pas dérogé par le présent avenant (Art. 1). Les organismes désignés pour l'exécution des dispositions de l'Avenant sont, pour le gouvernement français, le CNES et pour le gouvernement belge, les SSTC (aujourd'hui «SPP Politique scientifique»).

L'Avenant fixe la contribution belge au programme Vegetation 2 (charge utile et segment-sol associé) à 2 478 935 euros (100 millions de francs belges) aux conditions économiques de juin 1997 (1). Ce montant a été liquidé en 1998 et 2001.

De son côté, le gouvernement français, par l'intermédiaire du CNES, s'engage à assurer la maîtrise d'ouvrage du développement et du lancement dans le cadre du financement et des spécifications stipulées. En outre, le CNES s'engage à confier l'exploitation exclusive (traitement, archivage et distribution des données) au CTIV, établi en Belgique, comme c'était le cas pour l'instrument Vegetation 1.

2. *Amendement n° 1 à l'Avenant n° 4*

L'objectif de cet Amendement est de stipuler le montant et l'échéancier de la contribution du gouvernement belge aux frais de lancement et de mise à poste du satellite SPOT 5. Comme convenu, cet engagement financier porte sur un montant de 4 809 134 euros (194 millions de francs belges) aux conditions économiques courantes et qui correspond à la participation belge dans le programme de développement de SPOT 5 (4 %). Le versement est réparti sur deux années : 2000 (4 millions d'euros) et 2001 (803 175 euros).

Remarque générale

Conformément à la procédure suivie pour les Avenants 1 à 4 et sur base de la décision du Groupe interministériel «Traités mixtes», la compétence exclusivement fédérale a été retenue en vertu de l'article 6bis, § 2, 3° de la Loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980.

(1) Ce montant a été majoré de quelque 1 million euros correspondant à des révisions de prix et des aléas techniques, conformément à l'Accord.

Op 18 mei 2004 heeft de Raad van State zijn advies gegeven met betrekking tot het voorontwerp van wet. (Advies nr. 37.067/1).

Ten gevolge van het advies van de Raad van State heeft de werkgroep « gemengde verdragen » op 22 juni 2007 het exclusief federaal karakter van de Aanvullende Overeenkomst nr. 5 bevestigd.

De Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid zou deze beslissing tijdens haar eerstkomende vergadering moeten goedkeuren.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Karel DE GUCHT.

*De minister van Economie,
Zelfstandigen en Landbouw,*

Sabine LARUELLE.

En date du 18 mai 2004 le Conseil d'État a donné son avis sur l'avant-projet de loi. (Avis n° 37.067/1).

Suite à l'avis du Conseil d'État, le caractère exclusivement fédéral de l'Avenant n° 5 a été confirmé par le Groupe de travail « traités mixtes » en date du 22 juin 2007.

La Conférence interministérielle de Politique étrangère devrait entériner cette décision lors de sa prochaine réunion.

Le ministre des Affaires étrangères,

Karel DE GUCHT.

*La ministre de l'Économie,
des Indépendants et de l'Agriculture,*

Sabine LARUELLE.

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Buitenlandse Zaken, en van Onze minister van Economie, Zelfstandigen en Landbouw,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze minister van Buitenlandse Zaken, en Onze minister van Economie, Zelfstandigen en Landbouw, zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Senaat in te dienen :

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

De Aanvullende Overeenkomst nr. 5 bij de Overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, en de Bijlage, gedaan te Parijs op 21 juni 2001, zullen volkomen gevolg hebben.

Art. 3

De Wijziging nr. 1 in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, gedaan te Parijs op 21 juni 2001, zal volkomen gevolg hebben.

Gegeven te Brussel, 27 januari 2008.

ALBERT

Van Koningswege :

De minister van Buitenlandse Zaken,

Karel DE GUCHT.

*De minister van Economie,
Zelfstandigen en Landbouw,*

Sabine LARUELLE.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre des Affaires étrangères, et de Notre ministre de l'Économie, des Indépendants et de l'Agriculture,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre ministre des Affaires étrangères, et Notre ministre de l'Économie, des Indépendants et de l'Agriculture, sont chargés de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer au Sénat le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'Avenant n° 5 à l'Accord entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, et l'Annexe, faits à Paris le 21 juin 2001, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 3

L'Amendement n° 1 à l'Avenant n° 4 entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, fait à Paris le 21 juin 2001, sortira son plein et entier effet.

Donné à Bruxelles, le 27 janvier 2008.

ALBERT

Par le Roi :

Le ministre des Affaires étrangères,

Karel DE GUCHT.

*Le ministre de l'Économie,
des Indépendants et de l'Agriculture,*

Sabine LARUELLE.

WIJZIGING NR. 1

in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde.

De regering van de Franse Republiek

en

De regering van het Koninkrijk België

Uitgaande van de Overeenkomst die zij op 20 juni 1979 hebben ondertekend voor de verwezenlijking van een satelliet, hierna te noemen SPOT (*Système probatoire d'observation de la terre*), in het kader van het Franse nationale programma voor de observatie van de aarde voor vreedzame doeleinden, en in het bijzonder van artikel 12.2 van deze Overeenkomst,

Uitgaande van de eerste Aanvullende Overeenkomst die zij op 13 november 1984 hebben ondertekend betreffende SPOT 2 en in het bijzonder van artikel 5.2 van deze Aanvullende Overeenkomst,

Uitgaande van de tweede Aanvullende Overeenkomst die zij op 23 oktober 1981 hebben ondertekend betreffende SPOT 3 en 4,

Uitgaande van de derde Aanvullende Overeenkomst die zij op 20 december 1994 hebben ondertekend betreffende het VEGE-TATIE-instrument aan boord van SPOT en de bijhorende grondinstallaties,

Uitgaande van de vierde Aanvullende Overeenkomst die zij op 9 januari 1996 hebben ondertekend betreffende SPOT 5 A en B,

ZIJN OVEREENGEKOMEN ALS VOLGT:

ARTIKEL 1

Het doel van deze Wijziging is het bedrag en het betalings-schema vast te leggen van de bijdrage van de regering van het Koninkrijk België aan de kosten voor het lanceren en in een baan brengen van SPOT 5.

De bepalingen van de Overeenkomst en van de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 blijven *mutatis mutandis* van toepassing voor zover zij niet worden vervangen of gewijzigd door de bepalingen van deze Wijziging.

De regering van het Koninkrijk België vertrouwt de uitvoering van deze Wijziging toe aan de Federale Diensten voor wetenschappelijke, technische en culturele aangelegenheden, hierna te noemen de DWTC (vroeger de DPWB).

De regering van de Franse Republiek vertrouwt de uitvoering van deze Wijziging toe aan het «*Centre national d'études spatiales*», hierna te noemen het CNES.

ARTIKEL 2: FINANCIËLE BEPALINGEN

De Belgische financiële verbintenis heeft betrekking op het bedrag van de bijdrage van 4 % in de kosten voor het lanceren en in een baan brengen van de satelliet. Het gaat om 194 miljoen Belgische frank tegen de huidige economische voorwaarden.

AMENDEMENT N° I

à l'Avenant n° 4 entre le gouvernement de la République française et le gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre.

Le gouvernement de la République Française

et

Le gouvernement du Royaume de Belgique

Considérant l'Accord qu'ils ont signé le 20 juin 1979 pour la réalisation d'un satellite, dénommé ci-après SPOT (*Système probatoire d'observation de la terre*), dans le cadre du programme national français d'observation de la terre à des fins pacifiques, et en particulier l'article 12.2 de cet Accord,

Considérant le premier Avenant à cet accord qu'ils ont signé le 13 novembre 1984 concernant SPOT 2 et en particulier l'article 5.2 de cet Avenant,

Considérant le second Avenant à cet accord qu'ils ont signé le 23 octobre 1981 concernant SPOT 3 et 4,

Considérant le troisième Avenant qu'ils ont signé le 20 décembre 1994 concernant l'instrument VEGETATION embarqué sur SPOT 4 et son segment sol,

Considérant le quatrième Avenant qu'ils ont signé le 9 janvier 1996 concernant SPOT 5A et B.

SONT CONVENUS DE CE QUI SUIT:

ARTICLE 1

L'objectif de cet Amendement est de définir le montant et l'échéancier de la contribution du gouvernement du Royaume de Belgique aux frais de lancement et de mise à poste du satellite SPOT 5.

Les dispositions de l'Accord et de l'Avenant n° 4 restent d'application *mutatis mutandis* dans la mesure où elles ne sont pas remplacées ou modifiées par les dispositions du présent Amendement.

Le gouvernement du Royaume de Belgique confie aux Services fédéraux des Affaires scientifiques, techniques et culturelles, dénommés ci-après les SSTC (anciennement les SPPS), l'exécution du présent Amendement.

Le gouvernement de la République Française confie au Centre national d'études spatiales, dénommé ci-après le CNES, l'exécution du présent Amendement.

ARTICLE 2: DISPOSITIONS FINANCIERES

L'engagement financier belge porte sur le montant de la participation à hauteur de 4 % aux frais de lancement et de mise à poste. Ce montant est de 194 millions de francs belges, aux conditions économiques courantes.

Betalingsschema van de Belgische financiële bijdrage

De betalingen van de Belgische bijdrage tegen de huidige economische voorwaarden zullen volgens onderstaand schema verlopen :

Jaar	2000	2001	Totaal
MBEF	161.7	32.3	194

Financiële regelingen

De stortingen zullen verricht worden op een speciaal voor de activiteiten SPOT 5 door het CNES bij een Belgische bankinstelling geopende rekening. Het CNES zal de DWTC elk jaar of op hun speciaal verzoek inlichten over de rekeningstand.

Zodra deze Wijziging is ondertekend, zal het CNES de fondsen opvragen voor de bijdrage voor het jaar 2000 en aan het begin van het jaar 2001 voor het volgende jaar. De overeenkomstige procedure voor het storten van de fondsen zal dan door de DWTC in gang gezet worden.

ARTIKEL 3 : WIJZIGINGEN

Deze Wijziging kan door de overeenkomstsluitende partijen gewijzigd worden. De Partij die een wijziging wenst aan te brengen, stelt de andere Partij hiervan schriftelijk in kennis. De wijziging wordt van kracht wanneer elke Partij de andere Partij van haar instemming in kennis heeft gesteld.

ARTIKEL 4 : INWERKINGTREDING

Deze Wijziging treedt in werking op de datum van de uitwisseling van de kennisgevingen waarin vastgesteld wordt dat aan de nationale vereisten voor de inwerkingtreding ervan voldaan is.

Gedaan te Parijs, op 21 juni 2001 in twee exemplaren in de Nederlandse en de Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

Calendrier des paiements de la contribution financière belge

Les paiements de la contribution belge aux conditions économiques courantes se feront suivant le calendrier ci-dessous :

Année	2000	2001	Total
MBEF	161.7	32.3	194

Règles financières

Les versements seront effectués sur le compte ouvert par le CNES dans un établissement bancaire belge, spécifiquement pour les activités SPOT 5. Le CNES donnera aux SSTC une information annuelle sur la situation du compte ou suite à une demande spécifique des SSTC.

Le CNES appellera les fonds dès la signature de cet Amendement pour la contribution correspondante à l'année 2000 et en début d'année 2001 pour la suivante. La procédure correspondante de versement des fonds sera alors lancée par les SSTC.

ARTICLE 3 : AMENDEMENTS

Le présent Amendement peut être modifié par les parties contractantes. La Partie qui désire apporter une modification le notifie par écrit à l'autre Partie. La modification entre en vigueur lorsque chaque Partie a notifié par écrit à l'autre Partie son acceptation.

ARTICLE 4 : ENTREE EN VIGUEUR

Le présent Amendement entre en vigueur à la date de l'échange des notifications constatant que les conditions nationales requises pour son entrée en vigueur sont remplies.

Fait à Paris, le 21 juin 2001 en deux exemplaires en langue française et en langue néerlandaise, les deux langues faisant également foi.

**AANVULLENDE OVEREENKOMST NR. 5 BIJ DE
OVEREENKOMST TUSSEN DE REGERING VAN DE
FRANSE REPUBLIEK EN DE REGERING VAN HET
KONINKRIJK BELGIË BETREFFENDE DE GEZAMEN-
LIJKE UITVOERING VAN EEN PROGRAMMA VOOR DE
OBSERVATIE VAN DE AARDE**

De regering van de Franse Republiek

en

De regering van het Koninkrijk België,

Hierna te noemen de Partijen,

In overweging nemende de Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van het Koninkrijk België, ondertekend op 20 juni 1979, hierna te noemen de Intergouvernementele Overeenkomst, betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, en de aanvullende overeenkomsten 1 tot 4 bij deze Overeenkomst,

In overweging nemende hun vruchtbare samenwerking op het gebied van de ontwikkeling en de exploitatie van het systeem VEGETATIE-1,

In overweging nemende hun gezamenlijke belangstelling voor de verwezenlijking van het programma VEGETATIE-2 en voor het gebruik van de gegevens ervan,

In overweging nemende de samenwerking in het kader van dat programma tussen Zweden, België en Frankrijk, samenwerking die gestalte kreeg bij het ondertekenen, op 21 december 1999, van een overeenkomst tussen de verschillende partners, te weten de SNSB (Zweden), de DWTC (België), het CNES (Frankrijk), hierna te noemen de Trilaterale Overeenkomst,

In overweging nemende het Contract ondertekend in september 1998 tussen de Europese Unie en het CNES (contract PL972009) in verband met de verbetering aan het systeem VEGETATIE, hierna te noemen het Verbeteringscontract,

Zijn overeengekomen als volgt:

**ARTIKEL 1 — DRAAGWIJDTE VAN DEZE AANVULLENDE
OVEREENKOMST**

De Intergouvernementele Overeenkomst en de aanvullende overeenkomsten 1 tot 4 worden uitgebreid naar de uitvoering van de ontwikkelingsfase van het systeem VEGETATIE-2, hierna te noemen programma VGT-2 C/D, waarvan de voornaamste karakteristieken in bijlage beschreven zijn.

De bepalingen van de Intergouvernementele Overeenkomst en van de aanvullende overeenkomsten blijven van toepassing voor zover zij niet worden vervangen of gewijzigd door de bepalingen van deze aanvullende overeenkomst die betrekking hebben op het programma VGT-2 C/D.

Zoals vermeld in de Intergouvernementele Overeenkomst, delegeert de Franse Staat het beheer van deze overeenkomst aan het « *Centre national d'études spatiales* », hierna te noemen het CNES, en delegeert de Belgische Staat dit beheer aan de Federale diensten voor wetenschappelijke, technische en culturele aangelegenheden, hierna te noemen de DWTC (de vroegere DPWB).

**AVENANT 5 N° A L'ACCORD ENTRE LE GOUVERNE-
MENT DE LA REPUBLIQUE FRANÇAISE ET LE GOU-
VERNEMENT DU ROYAUME DE BELGIQUE CONCER-
NANT L'EXECUTION EN COMMUN D'UN PROGRAMME
D'OBSERVATION DE LA TERRE**

Le gouvernement de la République française

et

Le gouvernement du Royaume de Belgique,

Ci-après dénommés les Parties,

Considérant l'accord entre le gouvernement de la République française et le gouvernement du Royaume de Belgique, signé le 20 juin 1979, ci-après dénommé l'Accord intergouvernemental, ayant pour objet l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, et les avenants 1 à 4 à cet accord,

Considérant leur coopération fructueuse en matière du développement et de l'exploitation du système VEGETATION-1,

Considérant leur intérêt commun à la réalisation du programme VEGETATION-2 et à l'utilisation de ses données,

Considérant le contexte de coopération de ce programme entre la Suède, la Belgique et la France, coopération concrétisée par la signature d'un accord entre le SNSB (Suède), les SSTC (Belgique) et le CNES (France), en date du 21 décembre 1999, ci-après dénommé l'Accord trilatéral,

Considérant le contrat signé entre l'Union européenne et le CNES (contrat PL972009) en septembre 1998, contrat relatif à l'amélioration de la mission VEGETATION, ci-après dénommé le Contrat d'amélioration,

Sont convenus de ce qui suit:

ARTICLE 1 — PORTEE DE CET AVENANT

L'Accord intergouvernemental et ses avenants 1 à 4 sont étendus à l'exécution de la phase de développement du système VEGETATION-2, ci-après dénommé le programme VGT-2 C/D, dont les principales caractéristiques sont décrites en annexe.

Les dispositions de l'Accord intergouvernemental et ses avenants restent applicables dans la mesure où elles ne sont pas remplacées ou modifiées par les dispositions du présent avenant relatives au programme VGT-2 C/D.

Comme indiqué dans l'Accord intergouvernemental, l'État français délègue la gestion du présent accord au Centre national d'études spatiales, ci-après dénommé le CNES, et l'État belge délègue cette gestion aux Services fédéraux des affaires scientifiques, techniques et culturelles, ci-après dénommés les SSTC (anciennement les SPPS).

ARTIKEL 2 — VERPLICHTINGEN VAN BELGIË

2.1

De regering van het Koninkrijk België stemt ermee in bij te dragen aan de financiering van de uitgaven die voortvloeien uit de uitvoering van het programma VGT-2 C/D (namelijk de nuttige lading en de bijbehorende grondinstallatie) voor een bedrag van 100 (honderd) miljoen Belgische frank, op de economische voorwaarden van juni 1997. Dit bedrag dekt geheel of gedeeltelijk de werkzaamheden en diensten geleverd door Belgische interveniënten, zoals opgenomen in artikel 4 van deze aanvullende overeenkomst; het omvat noch de prijsherzieningen, noch de technische risico's bedoeld in artikelen 2.3 en 2.4 hieronder.

2.2. Financieringswijze

De stortingen voor de financiering bedoeld in artikel 2.1 hiervoor worden verricht op een door het CNES bij een Belgische bankinstelling geopende rekening.

Het CNES mag vrij beschikken over die fondsen ten belope van de bewezen financiering ten gunste van de Belgische interveniënten, zoals opgenomen in artikel 4 van deze aanvullende overeenkomst.

2.3. Prijsherzieningen

Voor de eventuele prijsherzieningen zoals bedoeld in bijlage III van de Intergouvernementale Overeenkomst, zal het CNES bijkomende fondsen aanspreken.

2.4. Technische risico's

De technische risico's (1) die toe te schrijven zijn aan België zijn de risico's afkomstig van het Belgische bedrijfsleven en van de Belgische wetenschappelijke instellingen in het kader van het programma VGT-2 C/D. Het bedrag voor het dekken van deze risico's, die ten gunste van de Belgische interveniënten betaald worden, beloopt maximum 10 miljoen Belgische frank, op de economische voorwaarden van juni 1997. Zo nodig zal, na goedkeuring door de DWTC, het CNES voor de bedragen verbonden aan deze risico's aanvullende fondsen aanspreken.

ARTIKEL 3 — VERPLICHTINGEN VAN FRANKRIJK

3.1. Opdrachtgever

Het CNES verbindt er zich toe het programma VGT-2 C/D tot een goed einde te brengen; het treedt als opdrachtgever ervan op.

Het neemt in het bijzonder alle nodige maatregelen om:

— de lancering te waarborgen van het instrument VEGETATIE-2 op SPOT 5, gepland eind 2001;

(1) Het begrip technische risico's, dat verwijst naar bijlage III bij de Intergouvernementale overeenkomst, wordt gedefinieerd als de extra prestaties die voortvloeien uit de evolutie van de technische specificaties, zonder wijziging van de draagwijdte van het programma, alsmede van de eventuele behoeften inzake aanvullende werkzaamheden die bij het begin van het programma niet geïdentificeerd zijn.

ARTICLE 2 — OBLIGATIONS DE LA BELGIQUE

2.1.

Le gouvernement du Royaume de Belgique convient de contribuer au financement des dépenses découlant de la réalisation du programme VGT2 C/D (à savoir la charge utile et le segment-sol associé) pour un montant de 100 MBEF (cent millions de francs belges), aux conditions économiques de juin 1997. Ce montant couvre en tout ou en partie les travaux et services effectués par des intervenants belges, tels que repris à l'article 4 du présent avenant; il ne comprend ni les révisions de prix, ni les aléas techniques visés aux articles 2.3 et 2.4 ci-dessous.

2.2. Mode de financement

Les versements du financement visé à l'article 2.1 ci-dessus seront effectués sur un compte ouvert par le CNES dans un établissement bancaire belge.

Le CNES aura libre utilisation de ces fonds à concurrence du financement démontré au bénéfice des intervenants belges, tels que repris à l'article 4 du présent avenant.

2.3. Révisions de prix

Les éventuelles révisions de prix, telles que visées à l'annexe III de l'Accord intergouvernemental, feront l'objet d'appel de fonds complémentaires de la part du CNES.

2.4. Aléas techniques

Les aléas techniques (1) imputables à la Belgique sont les aléas provenant de l'industrie et des institutions scientifiques belges dans le cadre du programme VGT-2 C/D. Le montant de couverture de ces aléas, déboursé au bénéfice des intervenants belges, est plafonné à 10 MBEF (dix millions de francs belges), aux conditions économiques de juin 1997. Le cas échéant, après approbation par les SSTC, les montants relatifs à ces aléas feront l'objet d'appel de fonds complémentaires de la part du CNES.

ARTICLE 3 — OBLIGATIONS DE LA FRANCE

3.1. Maîtrise d'ouvrage

Le CNES s'engage à mener à bonne fin le programme VGT-2 C/D; il en assure la maîtrise d'ouvrage.

En particulier, il prend toutes mesures nécessaires pour:

— assurer le lancement de l'instrument VEGETATION-2 sur SPOT-5, prévu fin 2001;

(1) La notion d'aléas techniques, qui fait référence à l'annexe III de l'Accord intergouvernemental, se définit comme les prestations supplémentaires découlant de l'évolution des spécifications techniques, sans modification de la portée du programme, ainsi que des éventuels besoins en travaux complémentaires non identifiés en début de programme.

— de verbeteringen tot een goed einde te brengen van het systeem VEGETATIE, die het voorwerp zijn van het in de preambule vermelde verbeteringscontract;

— het beheersen van de kosten, het naleven van de tijdschema's alsmede de technische en industriële coherentie van het programma te waarborgen.

3.2. Grondinstallatie en verspreiding van de gegevens en producten VEGETATIE

Het CNES verbindt er zich toe opnieuw gebruik te maken van het Beeldverwerkingscentrum VEGETATIE, hierna te noemen het CTIV, dat geïnstalleerd werd in het kader van het programma VEGETATIE-1 en zich in België bevindt, voor alle opdrachten die betrekking hebben op het verwerken, archiveren en versturen van de producten VEGETATIE. Onverminderd de Trilaterale Overeenkomst, verbindt het CNES er zich toe geen voor het CTIV concurrerende grondinstallatie-onderdelen te installeren, noch de installatie ervan door derden aan te moedigen.

Onverminderd de Trilaterale Overeenkomst, verbindt het CNES er zich toe te gelegener tijd elke nuttige bespreking met de DWTC tot een goed einde te brengen, in het bijzonder om de knowhow van de Belgische interveniënten op het vlak van de verspreiding en de valorisatie van de gegevens en producten VEGETATIE zo goed mogelijk te valoriseren en om zo goed mogelijk de exploitatiekosten van het systeem VEGETATIE door de gemeenschap van gebruikers van dit systeem te dekken.

Deze verplichtingen zullen blijven gelden tijdens de hele exploitatieduur van het systeem VEGETATIE-2.

3.3. Informatie; voortgangsverslagen

Onverminderd de uitvoeringsregelingen vastgelegd bij de Intergouvernementele Overeenkomst bedoeld in de preambule, bezorgt het CNES de DWTC, minstens tweemaal per jaar of op verzoek van de DWTC, een technisch, industrieel en financieel voortgangsverslag van het programma VGT-2 C/D.

Het CNES brengt de DWTC te gelegener tijd op de hoogte van iedere belangrijke gebeurtenis die schadelijk kan zijn voor de goede uitvoering van het programma VGT-2 C/D of voor een belangrijke wijziging ervan.

Iedere wijziging in de draagwijdte van deze aanvullende overeenkomst zal — zo nodig — plaatsvinden op de manier omschreven in artikel 8 van deze aanvullende overeenkomst.

ARTIKEL 4 — BELGISCHE INDUSTRIËLE, TECHNISCHE EN WETENSCHAPPELIJKE DEELNAME

De financiële enveloppe bedoeld in artikel 2.1 van deze aanvullende overeenkomst dekt een deelname in de kosten van de werkzaamheden verricht door de volgende Belgische wetenschappers en industriëlen:

Nuttige lading en bijbehorende uitrusting

Alcatel Bell Space & Defense: onderhoud van de testvoorzieningen op de grond;

CSL: prestatietests in het luchtledige;

ETCA: elektrische uitrusting BDIS/CVEI;

— mener à bien les améliorations du système VEGETATION-2, qui font l'objet du Contrat d'amélioration cité au préambule;

— assurer la maîtrise des coûts, des calendriers ainsi que la cohérence technique et industrielle du programme.

3.2. Segment-sol et distribution des données et produits VEGETATION

Le CNES s'engage à réutiliser le Centre de traitement de l'imagerie VEGETATION, ci-après dénommé le CTIV, mis en place dans le cadre du programme VEGETATION-1 et localisé en Belgique, pour toutes les tâches relatives au traitement, à l'archivage et à l'expédition des produits VEGETATION. Sans préjudice de l'Accord trilatéral, le CNES s'engage à ne pas mettre en place, ni à favoriser la mise en place par des tiers, des éléments de segment-sol concurrents au CTIV.

Sans préjudice de l'Accord trilatéral, le CNES s'engage à mener en temps utile toute discussion avec les SSTC, en particulier en vue de valoriser au mieux le savoir-faire des intervenants belges en matière de distribution et de valorisation des données et produits VEGETATION, et en vue de couvrir au mieux les frais d'exploitation du système VEGETATION par la communauté des utilisateurs de ce système.

Ces obligations resteront applicables pendant toute la durée d'exploitation du système VEGETATION-2.

3.3. Information, rapport d'avancement

Sans préjudices des règles de mise en œuvre prévues par l'Accord intergouvernemental, le CNES fournit aux SSTC, au moins deux fois par an ou sur demande expresse des SSTC, un rapport d'avancement technique, industriel et financier du programme VGT-2 C/D.

Le CNES informe les SSTC en temps utile de tout événement important pouvant nuire à la bonne conduite du programme VGT-2 C/D ou pouvant conduire à une modification substantielle de celui-ci.

Toute modification de la portée du présent avenant se fera — le cas échéant — selon les modalités prévues à l'article 8 ci-dessous.

ARTICLE 4 — PARTICIPATION INDUSTRIELLE TECHNIQUE ET SCIENTIFIQUE BELGE

L'enveloppe financière visée à l'article 2.1 du présent avenant couvre une participation aux coûts des travaux effectués par les scientifiques et industriels belges suivants:

Charge utile et équipements associés

Alcatel Bell: maintenance des moyens d'essais au sol;

CSL: essai de performance sous vide;

ETCA: équipements électriques BDIS/CVEI;

Spacebel: verbetering/onderhoud van de vluchtsoftware, Grondinstallatie;

VITO/Trasys: verbeteringen van het CTIV.

Andere wetenschappelijke, technische en industriële werkzaamheden die betrekking hebben op het goede verloop van de missie VEGETATIE, kunnen in België verricht worden, zover de financiële enveloppe bedoeld in artikel 2.1 hierboven het toestaat, na goedkeuring door het CNES en de DWTC.

ARTIKEL 5 — LATERE MODELLEN

Indien latere recurrente of verbeterde modellen van de nuttige lading VEGETATIE worden ontwikkeld en er zich ontwikkelingen voordoen op het gebied van de grondinstallatie, worden de regels voor de Belgische deelname en de eventuele bijbehorende werkzaamheden die zijn toevertrouwd aan het Belgische bedrijfsleven in gemeen overleg bepaald tussen het CNES en de DWTC, in het licht van de programmacontext.

Ingeval met name voor een multilaterale structuur gekozen wordt waarbij de partners van het programma opnieuw mee moeten financieren, zal het CNES een industriële en operationele structuur steunen die samenhangt met die welke werd vastgelegd in het kader van de programma's VEGETATIE-1 en 2, onder voorbehoud van een passende Belgische financiering.

Ingeval een operationele eenheid de uitgaven voor de vernieuwing of de exploitatie van het systeem VEGETATIE financiert en het CNES als opdrachtgever wordt aangewezen, zal het CNES eveneens die coherente industriële en operationele structuur steunen.

Deze verplichtingen voor het CNES blijven van toepassing na de ontwikkelingsfase van het systeem VEGETATIE-2.

ARTIKEL 6 — DUUR

6.1.

Deze aanvullende overeenkomst treedt in werking op de datum waarop iedere Partij de andere Partij schriftelijk heeft laten weten dat is voldaan aan de vereiste nationale voorwaarden voor de inwerkingtreding ervan. Wat België betreft, wordt bedoeld de voorwaarden vereist op het federaal niveau.

6.2.

Behoudens tegenstrijdige bepaling, is deze aanvullende overeenkomst van toepassing voor de periode die betrekking heeft op de hele ontwikkelingsfase van het systeem VEGETATIE-2, die in november 1995 begonnen is met de vervroegde aankoop van de kritieke onderdelen.

ARTIKEL 7 — BIJLAGE

De bijlage «Beschrijving van het programma» maakt integraal deel uit van deze aanvullende overeenkomst.

In geval van tegenspraak tussen deze aanvullende overeenkomst en de bijlage, zal de bijlage geïnterpreteerd worden met inaanmerkingneming van de wil van de Partijen die te kennen is gegeven in de artikelen 1 tot 8 van deze aanvullende overeenkomst.

Spacebel: amélioration/maintenance du logiciel de vol, Segment-sol;

VITO/Trasys: améliorations du CTIV.

D'autres travaux de nature scientifique, technique et industrielle relatifs à la bonne poursuite de la mission VEGETATION, pourront être effectués en Belgique, dans la limite de l'enveloppe financière visée à l'article 2.1 ci-dessus, après approbation par le CNES et les SSTC.

ARTICLE 5 — MODELES ULTERIEURS

Si des modèles ultérieurs, récurrents ou évolutifs, de la charge utile VEGETATION sont développés ou des évolutions du segment-sol réalisées, les modalités de la participation de la Belgique et les travaux éventuels associés confiés à des intervenants belges, seront déterminés d'un commun accord entre le CNES et les SSTC, en fonction du contexte programmatique.

Notamment, dans le cas où une structure multilatérale serait retenue, nécessitant un nouveau co-financement des partenaires du système VEGETATION, le CNES favorisera une structure industrielle et opérationnelle cohérente avec celle établie dans le cadre des programmes VEGETATION-1 et 2 (phases de développement et d'exploitation), sous réserve d'un financement belge approprié.

Dans le cas où une entité opérationnelle co-finance les dépenses de renouvellement ou d'exploitation du système VEGETATION et où le CNES se verrait confier la maîtrise d'œuvre, le CNES favorisera également cette structure cohérente, industrielle et opérationnelle.

Ces obligations pour le CNES restent applicables au-delà de la phase de développement du système VEGETATION-2.

ARTICLE 6 — DUREE

6.1.

Le présent avenant entre en vigueur à la date à laquelle chaque Partie a notifié par écrit à l'autre Partie que les conditions nationales requises pour son entrée en vigueur sont remplies. Pour la Belgique, on entend les conditions requises au niveau fédéral.

6.2.

Sauf disposition contraire, le présent avenant est conclu pour la période couvrant la totalité de la phase de développement du système VEGETATION-2, qui a débuté en novembre 1995 par l'achat anticipé des composants critiques.

ARTICLE 7 — ANNEXE

L'annexe «Descriptif du programme» fait partie intégrante du présent avenant.

En cas de contradiction entre cet avenant et l'annexe, l'interprétation de l'annexe se fera en considérant la volonté des Parties exprimée dans les articles 1 à 8 du présent avenant.

ARTIKEL 8 — WIJZIGINGEN

Deze aanvullende overeenkomst en haar bijlage kunnen door de Overeenkomstsluitende partijen worden gewijzigd.

De Partij die een wijziging wenst aan te brengen, stelt de andere Partij hiervan schriftelijk in kennis. De wijziging wordt van kracht wanneer elke Partij de andere Partij schriftelijk heeft laten weten dat is voldaan aan de vereiste nationale voorwaarden voor de inwerkingtreding ervan.

Deze aanvullende overeenkomst en haar bijlagen kunnen eveneens gewijzigd worden door de door de Partijen aangewezen beheereenheden, te weten het CNES en de DWTC, voor zover deze wijziging de financiële verplichtingen bedoeld in artikel 2 van deze aanvullende overeenkomst niet wijzigt. In dat geval wordt de wijziging van kracht wanneer het CNES en de DWTC elkaar schriftelijk van hun respectieve instemming in kennis gesteld hebben.

Gedaan te Parijs, op 21 juni 2001 in twee oorspronkelijke exemplaren in de Nederlandse en Franse taal, zijnde beide teksten gelijkelijk authentiek.

ARTICLE 8 — AMENDEMENTS

Le présent avenant et son annexe peuvent être amendés par les Parties contractantes.

La Partie qui désire apporter un amendement le notifie par écrit à l'autre Partie. L'amendement entre en vigueur lorsque chaque Partie a notifié par écrit à l'autre Partie que les conditions nationales requises pour son entrée en vigueur sont remplies.

Le présent avenant et son annexe peuvent également être amendés par les entités de gestion désignées par les Parties, à savoir le CNES et les SSTC, dans la mesure où cet amendement ne modifie pas les obligations financières visées à l'article 2 du présent avenant. Dans ce cas, l'amendement entre en vigueur lorsque le CNES et les SSTC se sont notifiés par écrit leur acceptation respective.

Fait à Paris, le 21 juin 2001 en deux exemplaires originaux en langue française et en langue néerlandaise, les deux langues faisant également foi.

BIJLAGE : BESCHRIJVING VAN HET PROGRAMMA

Het systeem VEGETATIE-2 bestaat uit de nuttige lading VEGETATIE-2 aan boord van de satelliet SPOT-5, die sterk gelijkt op de nuttige lading VEGETATIE-1 op SPOT-4 en de bijbehorende grondinstallatie, en is op dezelfde manier samengeteld als die voor VEGETATIE-1.

1. Herinnering van de context van het programma VEGETATIE-1

Het doel van het programma VEGETATIE is op operationele wijze precieze metingen op te leveren van de karakteristieken van het wereldwijde plantendek. Het systeem VEGETATIE bestaat uit een nuttige lading aan boord van de SPOT-aardobservatiesatellieten en uit een specifieke grondinstallatie. Het systeem, dat een aanvulling vormt op de hoge-resolutiebeelden van de HRVIR-sensoren van SPOT, komt tegemoet aan de behoeften van de biosfeerwetenschappers en aan die van de operationele gebruikers van informatie in verband met de landbouwproductie. De geleverde gegevens zijn met name toegesneden op de internationale programma's die het klimaat bestuderen en op de communautaire programma's die betrekking hebben op het landbouw- en milieubeleid. De industriële agro-voedingssector heeft meer recentelijk zijn belangstelling voor dergelijke metingen te kennen gegeven.

Al in 1989 lieten de wetenschappers en gebruikers hun belangstelling voor dergelijk instrument blijken. De door de Europese Commissie aangezochte experts erkenden het belang van deze gegevens voor de evaluatie en *follow-up* van de landbouwproductie op Europees en wereldvlak in het kader van het communautair landbouw- en ontwikkelingsbeleid.

Het CNES, daarin gesteund door de diensten van de Commissie en het Europees Parlement, en in samenwerking met België, Zweden, Italië en Frankrijk, stond in voor het definiëren van het programma en in het bijzonder van de nuttige lading VEGETATIE-1 aan boord van SPOT 4.

De samenwerkingsovereenkomst tussen de vijf partners (Commissie, België, Zweden, Italië, Frankrijk) is in mei 1994 van kracht geworden en werd aangevuld met de in oktober 1997 ondertekende overeenkomst met betrekking tot de exploitatie.

Het programma VEGETATIE-1, waarvan de ontwikkeling door de partners aan het CNES werd toevertrouwd, werd uitgevoerd volgens het voorgestelde programma op het gebied van de technische kenmerken, het tijdschema en het budget. De kosten bij voltooiing en het zeer strakke ontwikkelingsschema werden nageleefd.

De eerste demonstratiebeelden van het op 24 maart 1998 gelanceerde instrument werden begin april 1998 geleverd. De kwaliteit van de beelden, de operationele beschikbaarheid ervan, de continue gegevensverstrekking worden als essentieel ervaren voor de wetenschappelijke geldigheid en het economisch belang van de projecten die gebruikmaken van de VEGETATIE-producten.

2. De noodzaak van een continue dienstverlening

Sterker nog dan voor de hoge-resolutiesatellietbeelden, hangen de toepassingen waarvoor grote frequentie in de tijd nodig is die het systeem VEGETATIE biedt, in hoge mate af van de continue langetermijnlevering van de producten.

ANNEXE : DESCRIPTIF DU PROGRAMME

Le système VEGETATION-2 est composé de la charge utile VEGETATION-2 embarquée sur le satellite SPOT-5, fortement récurrente de la charge utile VEGETATION-1 sur SPOT-4 et du segment-sol qui y est associé, dont la composition est identique à celle mise en place pour VEGETATION-1.

1. Rappel du contexte du programme VEGETATION-1

Le programme VEGETATION a pour objectif de fournir, de façon opérationnelle, des mesures précises des caractéristiques du couvert végétal mondial. Le système VEGETATION se compose d'une charge utile qui est embarquée à bord des satellites d'observation de la terre SPOT et d'un segment-sol spécifique. Venant compléter les prises de vue à haute résolution des capteurs HRVIR de SPOT, le système satisfait les besoins de la communauté scientifique spécialiste de la biosphère et ceux des utilisateurs opérationnels d'informations relatives au suivi des productions agricoles. Les données fournies sont notamment adaptées aux besoins des programmes internationaux d'étude du climat, et des programmes communautaires liés à la politique agricole ou de l'environnement. Plus récemment, le secteur industriel de l'agro-alimentaire a exprimé son intérêt pour l'utilisation de telles mesures.

Les utilisateurs scientifiques et applicatifs ont exprimé leur intérêt pour ce type d'instrument dès 1989. Les experts rassemblés par la Commission européenne ont reconnu l'intérêt de ces données pour l'évaluation et le suivi de la production agricole européenne et mondiale dans le cadre des politiques communautaires de l'agriculture et du développement.

Soutenu par les services de la Commission et le Parlement européen, et en coopération avec la Belgique, la Suède, l'Italie et la France, le CNES a conduit les travaux de définition du programme et en particulier de la charge utile VEGETATION-1 embarqué sur SPOT-4.

L'accord de coopération entre les cinq partenaires (Commission, Belgique, Suède, Italie et France) est entré en vigueur en mai 1994; il a été complété par l'accord relatif à l'exploitation qui a été signé en octobre 1997.

Le programme VEGETATION-1 dont le développement a été confié au CNES par les partenaires a été conduit conformément à la proposition de programme sur le plan technique, calendaire et budgétaire. Le coût à achèvement et le calendrier de développement très tendu ont été tenus.

Lancé le 24 mars 1998, l'instrument a fourni ses premières images de démonstration au début du mois d'avril 1998. La qualité des images, leur disponibilité opérationnelle, la continuité de l'approvisionnement en données sont perçues comme des éléments essentiels pour la validité scientifique et l'intérêt économique des projets utilisant les données VEGETATION.

2. La nécessité d'une continuité de service

De façon encore plus forte que pour l'imagerie à haute résolution spatiale, les utilisations nécessitant la haute fréquence temporelle permises par le système VEGETATION sont très dépendantes de la continuité à long terme de la fourniture des produits.

De partners in het programma, die ervan overtuigd waren dat een continue dienstverlening na het eerste instrument onontbeerlijk was voor de medewerking van de wetenschappelijke gebruikers en de totstandkoming van een markt, hebben vanaf het begin in hun samenwerkingsovereenkomst vastgelegd om, samen met de gebruikers en gelet op de investering die gedaan werd voor de eerste nuttige lading, werk te maken van een vervolg op VEGETATIE-1.

Alle privé-partners die meewerkten aan de uitvoering of exploitatie van het systeem wensten hieraan mee te doen en gaven zo heel duidelijk te kennen dat zij belangstelling hebben voor het programma en vertrouwen hebben in de langetermijnperspectieven ervan.

3 Het voorgestelde programma VEGETATIE-2

In aansluiting op de oproep voor voorstellen voor het vierde kaderprogramma voor onderzoek en ontwikkeling, heeft het CNES het voorstel «Verbeteringen voor de continuïteit en operationaliteit van het systeem VEGETATIE» uitgewerkt, dat in oktober 1997 aan de Commissie werd voorgelegd. Aan dit voorstel, dat samen met het internationaal comité van de gebruikers VEGETATIE voorbereid werd, werken de Belgische en Zweedse partners mee, het Instituut voor ruimtetoepassingen van het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek, alle industriële die aan het programma meedoen, zowel betreft wat de nuttige lading, de grondinstallatie voor de gegevensproductie als de commercialisering. Ieder van de partners verbindt er zich toe aan de financiering bij te dragen. Uitgezonderd Italië dat aangaf niet aan het programma te kunnen meewerken, wenste iedereen die aan het programma VEGETATIE-1 meedeelde zich bij dit initiatief aan te sluiten.

Het voorgestelde programma VEGETATIE-2 bestaat uit twee onderscheiden en elkaar aanvullende onderdelen:

enerzijds het verbeteren van de producten en van de dienstverlening aan de gebruikers alsmede technologische studies ter voorbereiding van VEGETATIE-2; dit onderdeel komt in aanmerking voor financiering in het kader van het KPOO;

anderzijds het verwezenlijken van de nuttige lading VEGETATIE-2 zelf die aan boord moet komen van de eind 2001 te lanceren SPOT 5.

De voorgestelde nuttige lading VEGETATIE-2 lijkt heel sterk op een model van de nuttige lading VEGETATIE-1.

De industriële organisatie is behouden. ALCATEL SPACE (het vroegere AEROSPATIALE) is de industriële opdrachtgever en leidt een consortium dat hoofdzakelijk bestaat uit:

SODERN-CERCO voor de detectieketting en de optica,

SEXTANT voor de verwerking aan boord en het massageuigen,

THOMSON voor de detectoren,

ETCA voor de vermogensverdeling en de voeding van de camera's,

SAAB voor de beeldverwerking, de telemetingen en de band L-antenne,

CSL voor de prestatietests in thermisch vacuüm,

IGG voor de Centrale bevoorrading van de onderdelen,

LABEN voor de controlekas van de mechanismen en van de voorverwarmers.

Convaincus que la continuité de service au-delà du premier instrument est un élément indispensable pour obtenir l'adhésion des utilisateurs scientifiques et favoriser l'émergence d'un marché, les partenaires du programme ont dès l'origine prévu dans leur accord de coopération de préparer en liaison avec les utilisateurs l'après-VEGETATION-1, en cohérence avec l'investissement consenti pour la première charge utile.

L'ensemble des acteurs privés impliqués dans la réalisation ou l'exploitation du système a souhaité s'associer à cet effort de continuité, manifestant ainsi un signe très net de leur intérêt dans le programme et de leur confiance dans les perspectives à long terme de celui-ci.

3. La proposition de programme VEGETATION-2

Le CNES a préparé, en réponse à l'appel à propositions du quatrième programme-cadre de recherche et développement, la proposition «Améliorations pour la continuité et l'opérationnalité du système VEGETATION» qui a été remise à la Commission en octobre 1997. Cette proposition, préparée avec le comité international des utilisateurs VEGETATION, associe les partenaires belges et suédois, l'Institut des applications spatiales du Centre commun de recherches, l'ensemble des industriels impliqués dans le programme que ce soit au niveau de la charge utile, du segment-sol de production des données ou de la commercialisation. Chacun des partenaires s'engage à apporter une part du financement nécessaire. À l'exception de l'Italie qui a indiqué qu'elle n'était pas en mesure de participer au programme, tous les acteurs du programme VEGETATION-1 ont souhaité s'associer à cette initiative.

Cette proposition de programme VEGETATION-2 est structurée selon deux volets distincts et complémentaires:

d'une part: l'amélioration des produits et du service aux utilisateurs, ainsi que des études technologiques pour préparer la réalisation de VEGETATION-2; cet élément est éligible au financement communautaire dans le cadre du PCRD;

d'autre part la réalisation proprement dite de la charge utile VEGETATION-2 devant être embarquée sur SPOT 5 dont le lancement est prévu fin 2001.

La charge utile VEGETATION-2 proposée est très proche d'un modèle récurrent de la charge utile VEGETATION-1.

L'organisation industrielle est conservée. ALCATEL SPACE (ex AEROSPATIALE) est le maître d'œuvre industriel et conduit un consortium constitué principalement de:

SODERN-CERCO pour la chaîne de détection et l'optique;

SEXTANT pour le traitement bord et la mémoire de masse;

THOMSON pour les détecteurs;

ETCA pour la distribution de puissance et l'alimentation des caméras;

SAAB pour le traitement image, les télémétries et l'antenne bande L;

CSL pour les tests de performances en vide thermique;

IGG pour l'approvisionnement centralisé des composants;

LABEN pour le boîtier de contrôle des mécanismes et des réchauffeurs.

De karakteristieken van het systeem blijven onveranderd en vooral de radiometrische en geometrische specificaties zijn voor de nuttige lading VEGETATIE-2 dezelfde als die van het eerste model aan boord van SPOT.

De bijbehorende grondinstallatie van de nuttige lading VEGETATIE-2 bestaat uit dezelfde bestanddelen als voor VEGETATIE-1. De onderlinge rolverdeling van de bestanddelen van de grondinstallatie blijft onveranderd.

Het systeem VEGETATIE-2 is ontworpen om nomimaal vijf jaar mee te gaan.

Les caractéristiques du système restent inchangées; en particulier les spécifications radiométriques et géométriques sont identiques pour la charge utile VEGETATION-2 à celles du premier modèle embarqué sur SPOT.

Le segment-sol associé à la charge utile VEGETATION-2 est constitué des mêmes entités que pour VEGETATION-1. La répartition des rôles entre entités du segment-sol demeure inchangée.

Le système VEGETATION-2 est conçu pour une durée de vie nominale de cinq ans.

VOORONTWERP VAN WET VOOR ADVIES VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE

Voorontwerp van wet houdende instemming met volgende Internationale Akten :

— Aanvullende Overeenkomst nr. 5 bij de Overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, en Bijlage; en

— Wijziging nr. 1 in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde,

gedaan te Parijs op 21 juni 2001.

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

Art. 2

De Aanvullende Overeenkomst nr. 5 bij de Overeenkomst tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, en de Bijlage, gedaan te Parijs op 21 juni 2001, zullen volkomen gevolg hebben.

Art. 3

De Wijziging nr. 1 in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 tussen de Regering van de Franse Republiek en de Regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, gedaan te Parijs op 21 juni 2001, zal volkomen gevolg hebben.

*
* *

AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS À L'AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Avant-projet de loi portant assentiment aux Actes internationaux suivants :

— Avenant n° 5 entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, et annexe; et

— Amendement n° 1 à l'Avenant n° 4 entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre,

faits à Paris le 21 juin 2001.

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

Art. 2

L'Avenant n° 5 entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, et l'Annexe, faits à Paris le 21 juin 2001, sortiront leur plein et entier effet.

Art. 3

L'Amendement n° 1 à l'Avenant n° 4 entre le Gouvernement de la République française et le Gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, fait à Paris le 21 juin 2001, sortira son plein et entier effet.

*
* *

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE 37.067/1

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 28 april 2004 door de minister van Buitenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «houdende instemming met volgende internationale akten: Aanvullende Overeenkomst nr. 5 bij de Overeenkomst tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, en Bijlage; en Wijziging nr. 1 in de Aanvullende Overeenkomst nr. 4 tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, gedaan te Parijs op 21 juni 2001», heeft op 18 mei 2004 het volgende advies gegeven:

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt tot goedkeuring, enerzijds, van een aanvullende overeenkomst bij de overeenkomst «tussen de regering van de Franse Republiek en de regering van het Koninkrijk België betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde», en bijlage, en anderzijds, van een wijziging in de aanvullende overeenkomst nr. 4 met hetzelfde opschrift.

De eerste overeenkomst beoogt de ontwikkeling, in het raam van het bestaande ruimtevaartonderzoek ter uitvoering van de basisovereenkomst van 20 juni 1979, van een nieuw programma («Vegetatie 2»).

De tweede overeenkomst betreft het bedrag en het betalings-schema van de Belgische bijdrage in de kosten voor het lanceren en het in de baan brengen van de satelliet SPOT 5.

BEVOEGDHEID VAN DE FEDERALE WETGEVER

1. Over de in het om advies voorgelegde ontwerp bedoelde overeenkomsten is uitsluitend onderhandeld namens de federale regering en die overeenkomsten worden enkel aan de federale wetgevende kamers ter goedkeuring voorgelegd. De federale regering is immers van oordeel dat die goedkeuring op grond van artikel 167, § 2, van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 6bis, § 2, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vervangen bij de bijzondere wet van 16 juli 1993, tot de uitsluitende bevoegdheid van de federale wetgever behoort. De overeenkomsten zouden derhalve geen gemengde verdragen zijn in de zin van artikel 167, § 4, van de Grondwet aangezien zij enkel betrekking zouden hebben op een aangelegenheid die tot de uitsluitende bevoegdheid van de federale overheid behoort.

2. De wijziging van de aanvullende overeenkomst nr. 4 betreft slechts de financiering, door de federale overheid, van het lanceren en het in een baan brengen van de SPOT 5-satelliet, en behoort als dusdanig uitsluitend tot de federale bevoegdheid.

3. De aanvullende overeenkomst nr. 5 is gericht op de verwezenlijking van het programma «VEGETATIE-2» en op het gebruik van de gegevens ervan. Uit de beschrijving van dat programma, dat een voortzetting is van het programma «VEGETATIE-1», blijkt dat het onder meer is gericht op het inzamelen van gegevens die nuttig zijn voor het landbouw- en milieubeleid.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT 37.067/1

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le ministre des Affaires étrangères, le 28 avril 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «portant assentiment aux actes internationaux suivants: Avenant n° 5 entre le gouvernement de la République française et le gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, et Annexe; et Amendement n° 1 à l'Avenant n° 4 entre le gouvernement de la République française et le gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, faits à Paris le 21 juin 2001», a donné le 18 mai 2004 l'avis suivant:

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET

L'avant-projet de loi soumis pour avis a pour objet de donner assentiment, d'une part, à un avenant à l'accord «entre le gouvernement de la République française et le gouvernement du Royaume de Belgique concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre», et annexe et, d'autre part, à un amendement à l'avenant n° 4 portant le même intitulé.

L'avenant entend développer un nouveau programme («Végétation 2») dans le cadre de la recherche spatiale actuellement effectuée en exécution de l'accord de base du 20 juin 1979.

L'amendement concerne le montant et l'échéancier de la contribution belge aux frais de lancement et de mise à poste du satellite SPOT 5.

COMPÉTENCE DU LÉGISLATEUR FÉDÉRAL

1. L'avenant et l'amendement visés par le projet soumis pour avis ont uniquement été négociés au nom du gouvernement fédéral et ne sont soumis qu'à l'approbation des seules chambres législatives fédérales. En effet, le gouvernement fédéral estime que, conformément à l'article 167, § 2, de la Constitution, combiné à l'article 6bis, § 2, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, remplacé par la loi spéciale du 16 juillet 1993, cette approbation est de la compétence exclusive du législateur fédéral. L'avenant et l'amendement ne seraient donc pas des traités mixtes au sens de l'article 167, § 4, de la Constitution, dès lors qu'ils porteraient uniquement sur une matière qui relève de la compétence exclusive de l'autorité fédérale.

2. L'amendement à l'avenant n° 4 concerne uniquement le financement, par l'autorité fédérale, du lancement et de la mise à poste du satellite SPOT 5 et relève à ce titre exclusivement de la compétence fédérale.

3. L'avenant n° 5 tend à la réalisation du programme «VEGETATION-2» et à l'utilisation de ses données. Le descriptif de ce programme, qui fait suite au programme «VEGETATION-1», montre que le nouveau programme vise entre autres à recueillir des données utiles à la politique agricole et de l'environnement.

Met betrekking tot die overeenkomst, die een uitbreiding is van de overeenkomsten 1 tot 4, kunnen *mutatis mutandis* dezelfde opmerkingen worden gemaakt als in het advies 28.340/1 (1) en die luiden:

«2. De overeenkomsten bedoeld in het om advies voorgelegde ontwerp beogen verlenging van de Overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België en de regering van de Franse Republiek betreffende de gezamenlijke uitvoering van een programma voor de observatie van de aarde, goedgekeurd bij de wet van 17 september 1981.

Er dient derhalve in de eerste plaats te worden onderzocht of de basisovereenkomst van 20 juni 1979 geen aangelegenheden regelt die, gelet op de thans geldende bevoegdheidsverdeling, tot de bevoegdheid van de gemeenschappen of de gewesten behoren.

Die overeenkomst bevat in essentie bepalingen die betrekking hebben op het wetenschappelijk onderzoek dat zich in de ruimte voltrekt en tot het ontwikkelen van de hiertoe noodzakelijke instrumenten. In dat opzicht regelt de overeenkomst de tot de bevoegdheid van de federale overheid behorende aangelegenheid van het internationale ruimtevaartonderzoek in de zin van artikel 6bis, § 2, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Daarnaast dient evenwel te worden vastgesteld dat de overeenkomst nog een aantal andere aspecten inhoudt die het ruimtevaartonderzoek overstijgen. Artikel 1, tweede lid, van de basisovereenkomst bepaalt dat de deelneming van België tot doel heeft de Belgische industrie in staat te stellen bepaalde, voor de verwezenlijking van het programma nodige, uitrustingen te leveren. Voorts neemt het «*Centre national d'études spatiales*» de verplichting op zich om bij de latere opdrachten gebruik te maken van uitrustingen ontwikkeld door de Belgische industrie en om in bepaalde gevallen het gebruik van die uitrustingen aan te bevelen (artikel 5,1). De overeenkomstsluitende partijen komen bovendien overeen om voor toekomstige satellietssystemen voor de observatie van de aarde «de promotie aan te moedigen van het materieel en de technologieën van het programma SPOT» (artikel 5,5).

Die bepalingen betreffen niet het ruimtevaartonderzoek, maar wel het economisch beleid (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980) (2) en het afzet- en uitvoerbeleid (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 3°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980).

Tevens is er de vaststelling dat niet steeds duidelijk een onderscheid zal kunnen worden gemaakt tussen het wetenschappelijk onderzoek dat in de ruimte door middel van de satellieten zal gebeuren, en het gebruik en de exploitatie van de gegevens die dat onderzoek oplevert. Aangezien het door middel van de SPOT-satelliet te verrichten onderzoek onder meer betrekking heeft op het leefmilieu, het natuurbehoud en de natuurlijke rijkdommen — aangelegenheden die krachtens artikel 6, § 1, II, 1°, artikel 6, § 1, III, 2°, en artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 5°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot de bevoegdheid van de gewesten behoren, valt het niet uit te sluiten dat de overeenkomst de uitoefening van die bevoegdheden raakt.

3. Analoge vaststellingen als die onder sub 2, kunnen worden gedaan wanneer ook de context en de inhoud van de aanvullende overeenkomsten zelf bij de analyse worden betrokken. Zo maakt de aanhef van de eerste, tweede en vierde aanvullende overeenkomsten gewag van «de gezamenlijke belangstelling van de

En ce qui concerne cet avenant, qui est une extension des avenants 1 à 4, les mêmes observations peuvent être formulées que dans l'avis 28.340/1 (1) moyennant les adaptations nécessaires. Ces observations étaient les suivantes :

«2. Les avenants visés par le projet soumis pour avis tendent à prolonger l'Accord entre le gouvernement du Royaume de Belgique et le gouvernement de la République française concernant l'exécution en commun d'un programme d'observation de la terre, approuvé par la loi du 17 septembre 1981.

Il y a lieu, dès lors, de vérifier en premier lieu si l'accord de base du 20 juin 1979 ne règle pas des matières qui, eu égard à la répartition de compétence actuellement en vigueur, relèveraient de la compétence des communautés ou des régions.

Cet accord comporte essentiellement des dispositions ayant trait à la recherche scientifique effectuée dans l'espace et au développement des instruments requis à cet effet. Dans cette optique, l'accord règle la recherche spatiale internationale au sens de l'article 6bis, § 2, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980, une matière qui relève de la compétence de l'autorité fédérale.

Force est toutefois de constater que l'accord comporte en outre un certain nombre de dispositions dépassant le cadre de la recherche spatiale. L'article 1er, alinéa 2, de l'accord de base prévoit que l'objet de la participation de la Belgique est de permettre la fourniture par l'industrie belge de certains équipements nécessaires à la réalisation du programme. En outre, le Centre national d'études spatiales s'engage, pour les missions futures, à utiliser les équipements développés par l'industrie belge et à préconiser, dans certains cas, l'utilisation de ces équipements (article 5, 1). Les parties contractantes conviennent en outre «d'encourager», pour de futurs systèmes de satellite d'observation de la terre, «la promotion des matériels et des technologies du programme SPOT» (article 5, 5).

Ces dispositions ne concernent pas la recherche spatiale, mais bien la politique économique (article 6, § 1er, VI, alinéa 1er, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980) (2) et la politique des débouchés et des exportations (article 6, § 1er, VI, alinéa 1er, 3°, de la loi spéciale du 8 août 1980).

À cela s'ajoute la constatation qu'on ne pourra pas toujours opérer clairement une distinction entre, d'une part, la recherche scientifique qui sera effectuée dans l'espace au moyen des satellites et, d'autre part, l'utilisation et l'exploitation des données qui résultent de cette recherche. Dès lors que la recherche effectuée au moyen du satellite SPOT concerne notamment l'environnement, la conservation de la nature et les richesses naturelles — matières qui, en vertu de l'article 6, § 1er, II, 1°, de l'article 6, § 1er, III, 2°, et de l'article 6, § 1er, VI, alinéa 1er, 5°, de la loi spéciale du 8 août 1980, sont de la compétence des régions, il n'est pas exclu que l'accord se rapporte à l'exercice de ces compétences.

3. Des constatations analogues à celles formulées sous 2, résultent également d'une analyse qui prend en compte aussi le contexte et le contenu des avenants mêmes. C'est ainsi que le préambule des premier, deuxième et quatrième avenants mentionne «l'intérêt commun du gouvernement du Royaume de

(1) *Parl. St.*, Senaat, 2003-2004, nr. 401/1, 41-44.

(2) Dat de economische toepassingen van het ruimtevaartonderzoek, met name op het vlak van de industriële onderzoeksactiviteiten, het innovatiebeleid en de technologie-ontwikkeling, als onderdeel van de bevoegdheidstoewijzing inzake het economisch beleid deel uitmaken van de bevoegdheden van de gewesten, werd uitdrukkelijk bevestigd in de memorie van toelichting bij het ontwerp van bijzondere wet dat tot de bijzondere wet van 16 juli 1993 zou leiden: zie *Parl. St.*, Senaat, 1992-93, nr. 558/1, p. 31.

(1) *Doc. parl.*, Sénat, 2003-2004, n° 401/1, 41-44.

(2) L'exposé des motifs se rapportant au projet de loi spéciale qui allait devenir la loi spéciale du 16 juillet 1993 a confirmé de manière explicite que les applications économiques de la recherche spatiale, en ce qui concerne notamment les activités de recherche industrielle, la politique innovatrice et le développement technologique, en tant que composantes de l'attribution de compétence en matière de politique économique, font partie intégrante des compétences des régions: voir *Doc. parl.*, Sénat, 1992-93, n° 558/1, p. 31.

regering van de Franse Republiek en de regering van het Koninkrijk België voor de ontwikkeling van de commerciële markt van de SPOT-producten en de bevoegdheden van de SPOT IMAGE Maatschappij op dit gebied», en blijkt onder meer uit de omschrijving van het «vegetatieprogramma» in de derde aanvullende overeenkomst de nauwe samenhang tussen het eigenlijke verzamelen van de erin bedoelde gegevens en de wetenschappelijke toepassingen ervan. Bovendien blijkt uit het administratief dossier betreffende de satellieten SPOT 5A en 5B dat het Vlaamse Gewest door middel van de Vlaamse Instelling voor technologisch onderzoek zal worden betrokken bij de verwerking van de door de satellieten ingezamelde gegevens.

4. De vaststelling dat de om instemming voorgelegde overeenkomsten het kader van het wetenschappelijk onderzoek overstijgen, is een eerste reden waarom artikel 100, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (1), dat alleen betrekking heeft op de bevoegdheden inzake wetenschappelijk onderzoek, de uitsluitende bevoegdheid van de federale wetgever om instemming met de genoemde overeenkomsten te verlenen, niet kan gronden. Bovendien houden de aanvullende overeenkomsten meer in dan een loutere aanpassing van de beschikbare financiële middelen, wat een tweede reden vormt voor de niet-toepasselijkheid van die bepaling.

5. Conclusie van hetgeen voorafgaat moet dan ook zijn dat de ter instemming voorgelegde overeenkomsten te beschouwen vallen als gemengde verdragen, die naast door de federale wetgever (artikel 167, § 2, van de Grondwet), ook door de bevoegde gewestwetgevers moeten worden goedgekeurd (artikel 167, § 3, van de Grondwet en artikel 16, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980)».

Conclusie is dan ook dat de aanvullende overeenkomst nr. 5 te beschouwen is als een gemengd verdrag, dat naast door de federale wetgever (artikel 167, § 2, van de Grondwet) ook door de bevoegde gewestwetgevers moet worden goedgekeurd (artikel 167, § 3, van de Grondwet en artikel 16, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen).

De kamer was samengesteld uit

De heer M. VAN DAMME, kamervoorzitter,

De heren J. BAERT en J. SMETS, staatsraden,

De heren G. SCHRANS en A. SPRUYT, assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw A. BECKERS, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer W. PAS, auditeur.

De griffier,

A. BECKERS.

De voorzitter,

M. VAN DAMME.

Belgique et du gouvernement de la République française, au développement du marché commercial des produits issus de SPOT et les attributions de la société SPOT IMAGE dans ce domaine», et que la définition du «programme Végétation» figurant dans le troisième avenant fait notamment apparaître l'étroite corrélation qui existe entre la collecte des données concernées proprement dite et les applications scientifiques qui en sont faites. En outre, il résulte du dossier administratif relatif aux satellites SPOT 5A et 5B que, par le truchement de l'Établissement flamand pour la recherche technologique, la Région flamande sera associée au traitement des données recueillies par les satellites.

4. La constatation que les avenants soumis pour assentiment excèdent le cadre de la recherche scientifique, constitue un premier motif établissant que l'article 100, § 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 (1), qui a uniquement trait aux compétences en matière de recherche scientifique, ne peut fonder la compétence exclusive du législateur fédéral pour donner assentiment aux avenants précités. Par ailleurs, ces avenants impliquent plus qu'une simple adaptation des moyens financiers disponibles, ce qui constitue un second motif d'inapplicabilité de cette disposition.

5. Il y a lieu, dès lors, de conclure de ce qui précède que les avenants soumis pour assentiment sont à considérer comme des traités mixtes qui doivent non seulement recevoir l'assentiment du législateur fédéral (article 167, § 2, de la Constitution), mais également celui des législateurs régionaux compétents (article 167, § 3, de la Constitution et article 16, § 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980)».

En conclusion, dès lors, l'avenant n° 5 est à considérer comme un traité mixte qui doit non seulement recevoir l'assentiment du législateur fédéral (article 167, § 2, de la Constitution), mais également celui des législateurs régionaux compétents (article 167, § 3, de la Constitution et article 16, § 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles).

La chambre était composée de

M. M. VAN DAMME, président de chambre,

MM. J. BAERT et J. SMETS, conseillers d'État,

MM. G. SCHRANS et A. SPRUYT, assesseurs de la section de législation,

Mme A. BECKERS, greffier.

Le rapport a été présenté par M. W. PAS, auditeur.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de J. SMETS.

Le greffier,

A. BECKERS.

Le président,

M. VAN DAMME.

(1) Die bepaling luidt: «In afwijking van artikel 6bis, § 2, blijft de federale overheid tijdelijk bevoegd voor alle programma's die op het ogenblik van de inwerkingtreding van dit artikel bestaan, met inbegrip van programma's in het raam of ter uitvoering van internationale of supranationale overeenkomsten en akten, tenzij er in deze programma's een andere wijziging wordt aangebracht dan een wijziging van het beschikbare budget».

(1) Cette disposition porte ce qui suit: «Par dérogation à l'article 6bis, § 2, l'autorité fédérale reste provisoirement compétente pour les programmes existants au moment de l'entrée en vigueur du présent article y compris les programmes dans le cadre ou en exécution d'accords ou d'actes internationaux ou supranationaux, sauf si ces programmes font l'objet d'une modification autre que celle du budget disponible».